

Ni dins ni fora de Rússia ningú no ho havia vist a venir. Feia l'efecte que el Govern havia assolit el control total sobre la política, i que havia marginalitzat l'oposició amb aventures nacionalistes a Ukraïna i Síria. L'índex d'aprovació de Vladímir Putin s'havia estabilitzat per damunt del 80%. Després del triomf de Donald Trump als EUA, el Kremlin va proclamar la fi de l'amenaça del liberalisme global. I malgrat tot plegat, el 26 de març, al cap de 17 anys del dia que Putin va ser elegit, desenes de milers de russos es van llançar al carrer en vora cent ciutats per manifestar la seva postura contra la corrupció, en una de les protestes més concorregudes que hagin tingut lloc des de 2012.

Les manifestacions van començar a Vladivostok i es van anar escampant arreu del país fins a Moscou i Sant Petersburg, ciutats on s'assoliren els més alts nombres de participants. Les brigades antidisturbis van arrestar més de mil persones només a Moscou. Els mitjans de comunicació estatals van ignorar les manifestacions; Yandex, el cercador web més important de Rússia, va manipular els resultats per empènyer-ne els reports fins al capdavall de la pàgina. El Kremlin no va badar barres.

Les manifestacions eren la resposta a una convocatòria feta per Aleksei Navalni, un líder de l'oposició i activista anticorrupció que vol presentar-se a les presidencials de l'any vinent. Malgrat la forta repressió del Govern contra l'activisme, Navalni no ha parat de desvelar, amb tossuderia, assumptes de corrupció per les xarxes socials i YouTube, ni tampoc d'expandir la seva organització formada per voluntaris. El seu darrer objectiu és Dmitri Medvedev, el primer ministre. El 2 de març Navalni va llançar un vídeo en què afirma que Medvedev s'ha aprofitat d'organitzacions benèfiques i empreses fantasma per acumular una bona col·lecció de mansions, iots i altres béns de luxe. El vídeo, ja l'han vist més de 15 milions de persones per internet.

La decisió d'apuntar a Medvedev era (part d'una) estratègia. Mentre Putin és lloat per haver restaurat el poder geopolític de Rússia, a Medvedev se'l considera feble i, doncs, responsable de les tribulacions econòmiques de Rússia.

MÓN

Un moviment imprevist

Gràcies a Aleksei Navalni, resorgeix l'oposició russa. Les manifestacions contra la corrupció auguren una nova generació d'activisme polític.

Sovint és ridiculitzat per la seva afició als artefactes electrònics i les freqüents ficades de pota ("No tenim diners. Però arreu de paciència", va dir als pensionistes de Crimea l'any passat). És igualment abominat pel nucli dur dels serveis de seguretat, com ara Ígor Setxin, el màxim confident de Putin, i per tecnòcrates moderats com per exemple Aleksei Kudrin, un antic ministre de Finances. Això no obstant, les protestes no se cenyien a Medvedev. Denis Lugovskoi, un estudiant d'enginyeria que es va manifestar a Orel, a 325 km al sud de Moscou, diu que van dirigides a tota l'elit política.

Encara que les multituds fossin menys nombroses que les de Moscou el 2012, en alguns aspectes han sigut més preocupants per al Kremlin. Les manifestacions de fa cinc anys, provocades per unes eleccions parlamentàries fraudulentoses, van estar en gran mesura limitades a Moscou i Sant Petersburg, i deliberadament mancaven d'una direcció unificada; els cultes i civilitzats manifestants ho consideraven un senyal de maduresa política. Ara, tant la geogra-

El Temps

Nova maqueta

Nous opinants

Nou format

Nou Temps

Ja al teu quiosc

Per fer-te
subscriber entra a
www.eltamps.cat
escriu-nos a
[subscripcions@
eltamps.cat](mailto:subscripcions@eltamps.cat)
o telefona al
902131025.
Us atndrem de
9.00 a 14.00 hores

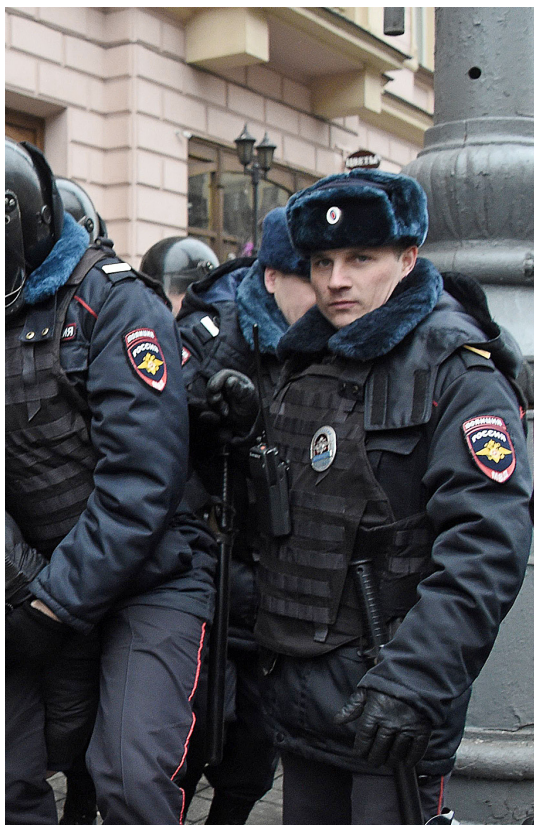
Quan es trenca l'amor

Amb una economia immersa en problemes, l'eufòria patriòtica de les gestes militars de Putin s'ha anat esvainent. Denis Volkov, del Levada Center, una entitat d'investigació sociològica no governamental, escriu que, per a la majoria de russos, l'annexió de Crimea "ha perdut importància". El Kremlin, que va reeixir a ofegar les protestes fa cinc anys, ara no té tantes eines a la seva disposició. Detenir o apallissar manifestants adolescents podria acabar traient al carrer els seus pares. I una de les armes ideològiques més dissuasòries del Kremlin, la por de tornar al caos dels anys 90, ja no és operativa sobre una generació que no en té memòria. Un altre dels seus arguments preferits, el ressorgiment de Rússia a la condició de gran potència, té també un ús limitat: la majoria dels manifestants ja el donen per fet.

Un grup d'antropòlegs de l'Acadèmia Presidencial Russa que han estudiat la conducta entre el jovent diuen que ja no té la por a l'autoritat que s'inculcava durant el règim soviètic, i que tenen més inclinació que els seus majors per valors universals com ara l'honestedat o la dignitat. Els mecanismes de supervivència soviètics, cinisme i acceptació de principis contradictoris, brillen per la seva absència entre la joventut. Veuen l'actual elit de Rússia finançament i moralment corrupta, i una cosa tan senzilla com l'eslògan de Navalni — "No diguis mentides i no robis" — el troben d'allò més convincent.

La televisió, el mitjà que el Govern de Vladímir Putin fa servir per manipular l'opinió col·lectiva, té un minso efecte sobre els joves, la majoria dels quals han triat la xarxa per estar actualitzats. Això vol dir que el poder que el règim podria exercir a través d'aquest mitjà depèn del fet que la majoria dels russos acceptin ser espectadors passius dels relats polítics que el Govern crea per a ells. D'acord amb el Levada Center, la majoria de russos creuen que "res no depèn de nosaltres". La generació més jove sembla que sigui diferent. "Necessito exercir els meus drets civils si no vull passar la vida queixant-me del país on vaig nàixer" diu un estudiant moscovita de 20 anys. "S'equivoquen dient que 'res no depèn de nosaltres'. I tant que depèn de nosaltres". •

Traducció de Francesc Sellés

fia com la demografia són molt més àmplies. Les manifestacions es van produir en ciutats industrials del centre del país, com ara Nijni Tagil i Txeliàbinsk, i en ciutats més pobres com per exemple Nijni Novgorod. Mentrestant, Navalni ha esdevingut el líder indiscutible del moviment. El 27 de març, un tribunal el va condemnar a 15 dies de presó per haver organitzat una manifestació no autoritzada.

En aquestes multituds també es reflectia un canvi generacional. Mentre que el nucli de les manifestacions del 2011-12 el formaven gent de mitjana edat, les del 26 de març anaven plenes d'adolescents o de joves de poc més de 20 anys a tot estirar, amb pocs records del que era el seu país abans de Putin. A causa dels seus orígens de classe tan diversos, el Kremlin no pot titllar-los de bohemis malcriats de ciutat o fer-los servir d'argument contra els obrers, tal com sí que va fer amb els manifestants de fa cinc anys. A diferència de la gent de més de 30 anys, que són els que es van llançar al carrer aleshores, aquests manifestants més joves d'ara tenen poca cosa a perdre.